తే మాపతి
పద్మనాభ

వసుంధర కోపానికి తట్టుకోలేక పోయాడు చివరికి కలలోకూడా కన్పించేసరికి హడలిపోయాడు

సమయం ఒక శనివారపు మధ్యాహ్నం సందర్భం కాలేజీ బెల్లు మ్రోగింది బిలబిలమంటూ కళకళ లాడుతూ విద్యార్థులూ విద్యార్థినులూ గేటుదాటి బయటకొస్తున్నారు

అందులో ఓ జంటజడల అమ్మాయిలజత నడుస్తూవుంది వెనకాలే ఓ అందమైన అబ్బాయిలజతలా నడుస్తోంది కేవలం కాకతాళీయంగానే—రెండుజతలమధ్యా అట్టే దూరం లేదు. అంటే రెండింటిలోనూ ఉద్భవించే ధ్వనితరంగాలు అటువి ఇటూ, ఇటువి అటూ రవాణాకాగలిగి నంత దూరముంది.

అమ్మాయిల్లో ఒకామెపేరు మెరుపుతునక!

అబ్బాయిల్లో ఒకతనిపేరు వరదరాజు.

ఇతఃపూర్వం ఆ ల్లిద్దరిమధ్యా ఎలాటి పరిచయమూ లేదు కాని ప్రస్తుతం అలాటి అవకాశమేర్పడే సూచన ఉంది

అకస్మాత్తుగా మెరుపుతునక గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి "ఏయ్ మిస్టర్!" అంది

అనూహ్యితంగా కబుర్లాడుకుంటూ నడుస్తున్న ఇద్దరు కుర్రాళ్లూ రాళ్లలా నుంచుండి పోయారు

"పిచ్చిపిచ్చిగా ప్రవర్తించారంటే ప్రిప్పి

కాలేకు రిపోర్టివ్వగలను ఇది మొదటిసారి—జాగ్రత్త! మళ్లీ సభ్యతా సంస్కృతీ అంటూ ఉంబంగా ఉపన్యాసాలిస్తారు—ఛీ!"

చెంపకుచేరెడు సూదంటురాళ్లలాటి కళ్ళు లావుగా తెరచి, భ్రుకుటి ముడివెట్టి, అబ్బాకో రకంలాటి తర్జనిని గాలిలో ఊపుతూ ఏదో చెప్ప లేని పరిమళంతోసహా, గుక్కతిప్పుకోకుండా, సగం ప్రకాశంగా, సగం స్వగతంలాగా ఆ నాల్గు ముక్కలూ అనేసింది

వరదరాజు ఒకరవ్వ బిచ్చవడి, మరికొంచెం ఉలిక్కిపడి, ఎగిరిపోనున్న మతిని నొక్కిపట్టి, చేష్టలుదక్కి తాపీగా స్తంభించిపోయాడు తేరుకో డానికి ప్రయత్నంచేస్తూ, భూమి తనచుట్టు తాను తిరుగుతోందనే భౌగోళిక సత్యాన్ని అనుభవ పూర్వకంగా గ్రహించినవాడై, సహచరుడైన జగ న్నాథం చేతితాలూకు దెబ్బ జబ్బమీద పడ్డ తర్వాత, కళ్లనమూసి, తల విదలించి, స్పృహలో కొచ్చాడు

అప్పుడు రాజులో కోపం రాజుకుంది అరకాలు మంట తలదాకా ప్రాకేవరకూ ఆలస్యం కాగలదని వేరుగా తల్లోనే కోపజ్వాల రగిలింది కాని ఆమె ఒక అందమైన అమ్మాయి కావడమూ, ఆ జ్వాల పెరిగేలోగానే ఆమె అక్కణ్ణుంచి వెళ్లిపోవడమూ వల్ల అతడు శాంతించక తప్పలేదు బుద్ధి యధా ప్రకారంగా పనిచేయడం మొదలెట్టింది

"ఒరే వయస్యా! ఏమిటేరా ఈ సరికొత్త సమస్య! తీరపాటులేకుండా ఉత్తిపుణ్యానికే అదరిపోయేలా బెదరించడం, క్షమించిపారేయడం ఆమెకు అల వాటా? మన గ్రహపాటా? ఎవర్రా ఈ లావణ్యా వతి ?"

జగన్నాథం సీరియస్ ముఖం పెట్టి "ఏమోరా! నాకుమాత్రమేం తెలుసూ ? కాని ముఖంలో రాజచిహ్నాలు కనిపిస్తున్నాయి రుద్రమాంబ అవ తారంతాలూకు కాదుకదా అనిపిస్తోందిరా" అన్నాడు

"ఏ అలంకారానికి సంతోషంగాని ఆమె ఆగ్రహా నికి మనమెందుకు గురికావాల్సొచ్చిందీ అని— మనము అంటే 'నేను' అనే మాటకి గౌరవార్థకంలే —నన్ను చూస్తూనే ఆమాట లందికదూ!"

"అందుకు సందేహమెందుకు ?"

"ఎందుకో చెప్పేడవరా బాబూ!"

"నాకు తెలిసేడుస్తేగదా !"

"ప్రేమించుమని అర్థించితిమా ? వెన్వంటి వేటాడితిమా ?"

"అందుకే అందమైన ఆడవాళ్లకి ఆమడ దూరంలో ఉండాలన్నారు పెద్దలు జరిగిందేదో జరిగిపోయిందిగానీ మళ్లీ ఆమె చాయలకు పోవని లెంపలు వాయించుకుంటే మంచిది"

"యవడ్రేనూ! మగజాతికే అప్రతిష్ట తెస్తా వంటావు ?"

"ఆ కారణమేమిటో అప్పుడే అడిగేస్తే పోయేదిగా !"

"ఓరి బ్రాజమానమా! ఒక అబల—అందు లోనూ కినుకవహించిందికనుక ఓర్చుకున్నాంగానీ "

"వెధవబెక్కు! బుర్ర ఆగిపోయిందని ఆఘో రించరాదూ !"

"ఎదెల్లాగైనా చక్కనిదిరా! పాటలా మాటా, లాస్యంలా నడకా, తూపులా చూపూ—ఛీ!"

వరదరాజీయం

జగన్నాథానికి నిజంగా కోప మొచ్చింది

"ఓవేవు ఆమె తిడుతోంటే సిగ్గు లేదురా ఇంకా మెచ్చుకుంటావ్ ?"

"ఛస్ ! మనసుగల మనిషిని, సౌందర్యాన్ని దూషించడమా ?"

"ఏడిశావ్‌గాని ఈసంగతి విను! మన కాలేజీ స్టూడెంటొహడు కవిత్వం రాయడానికి పూను కున్నాట్ట—వాడి కది చేతకాలేదు నిజమైన కవివి కావాలంటే—ఈ అమ్మాయినే గావును— లవ్ చేయమని ఎవరో సలహా యిచ్చారుట నిజం గామోసనుకుని ఆమెని ప్రేమించి, ఆమె వడ్డిం చిన వానాచీవాట్లూ భోంచేసి ఆ విరహానందం లోనే నికార్సయిన కవియై కూచున్నాట్ట! ఇప్పుడు చక్కగా రాస్తున్నాడని వినికిడి—ఈ ఉదంతాన్ని నాకు మన సోమశేఖరం చెప్పాడు!"

"ఇంత గ్రంధం తెలుసన్నమాట నీకు—ఎవడ్రా మువ్వా—మనకాలేజీలో ఇలాటి కోపభూష, తీవ్రభాష ఉందని ముందే మాటమాత్రంగా నైనా నివేదించుకోలేదు ?"

ఒకడు- ప్రేమంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా?

మరొకడు తెలీకేం? బ గా తెలుసు—మొన్న నేను ప్రేమిం చిన అమ్మాయి నాకు చెప్పింది! ఇదిగో, చూడు— ఈ చెం ప ఎలా వుందో.

అచ్చి రఘురామరెడ్డి (మద్రాసు)

"నీకూ కవి కావాలనుందేమిటి ?"

"నరేకాని ఒరే జగన్నాథం! ఇప్పుడు నేను చేసిన తప్పేమిటో నీకేమైనా అర్థమైందిరా ?

"ఏదైతేనేం ? ఆమె మంచిదిగాబట్టి ఈసారికి వదిలేసింది—సంతోషించరాదూ ?"

"ఓరి వెంగళాయీ! భర్తృహరిని స్టడీ చేయమనిమాట చెప్పావు—ఆఖరుకు మిస్సమ్మ సినిమా అయినా చూడని అజ్ఞానివి"

"అదేమిట్రోయ్! కొత్త సర్టిఫికేటు"

"ఒకసారి వదిలేయడమంటే ఇంకోసారికి అవ కాశ మివ్వడమన్నమాటరా వెర్రినాన్నా!"

"అయితే మళ్లీ చేద్దమనా ?"

"ఎగ్జాక్ట్‌లీ! కాని ఆ చేయవల్సిందేమిటో తెలిసేదాకా అవస్థ ?"

"ఏదేమైనా ఆమె పూసు మరచిపోవడమే శ్రేయస్కరం"

"నువ్వలా చెయ్—నేనుమాత్రం ఈవిషయం పరిశోధించక తప్పదు"

"తథాస్తు! త్వరలోనే నీకు పి హెచ్ డి డిగ్రీ వచ్చుగాక !"

"నీ ఆశీస్సు ఫలించుగాక—వస్తామరి"

జగన్నాథం రథచక్రంలా దొర్లిపోతూ సందు మలుపులిరిగి హాస్టలువైపు వెళ్లాడు—వరదరా జేమో ప్రవాహంలా రూముకేసి దూసుకు పోయాడు

* * *

రేడియోచెంత పడకకుర్చీలో ఏకాంతంగా కూచుని ఆ కాంత వింత కోపాన్నిగురించి తీవ్రంగా ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు రాజు—కాని ఎంత ఆలోచించినా అంతు చిక్కడంలేదు

సేమ్యాపాయసం తాగుతూ మధ్యమధ్య ఘాటైన కొత్తావకాయ నంజుకున్నట్టుగా మధుర మనోహరమైన ఆమె ముఖ మండలంలో ఆ కోపం ఎంత ఇదిగా ఉంది—అబ్బ! రుచికరమైన ఉపమ తోచిందేమిటి చెప్మా ! వాడు చెప్పింది నిజమే గావాల్స—కవులు కావాలంటే ఈ హాయలు తిల కించాలి

ఛీ-ఛీ—తానేం చేస్తున్నాడు ? ఆమె కోపానికి హేతువు కనుక్కోబోతూ మధ్య ఈ సాహిత్య సేవేమిటి ?

ఆమె తనయెడ పెడసరంగా ఎందుకు మాలా డింది ? కాగితాల విమానాల నమూనాలను ఆమె కేశపాశంమీదకు రువ్వాడా ? ఈలవేసిగోలశాడా? కపటంతో అపహసించాడా ? సభ్యతలేక పదస మడెనా ? లేదే ? ముమ్మాటికీ తాను నిర్దోషి— ఇదేదో మిస్టరీలా ఉంది—

దేముడా ! ప్రపంచంలో అర్థంకానిది స్త్రీ హృదయ మొక్కటేగదూ! ఏమైనా తానీ పరాభ వాన్ని సహించలేడు—ఆమె కోపాన్ని రూపుమాప కుండా తాను నిద్రపోగూడదు—ఔరా! చెట్టంత మనిషిని ఒక మామూలు కాలేజీవిద్యార్థిని నడి రోడ్డుమీద దుయ్యబట్టడమా !

ఆమె ఆడపులయాళాని కంతటికీ నేతృత్వం వహించుగాక ! రంభాద్యప్సరోభామినుల మించిన అందగత్తె ఔగాక! ఈ వరదరాజు నాజమ్మ అను కుంది గాబోలు—మగవాడి ముగుదాడు వేసి దాగుడు మూతలాడించెద ! ప్రేమపాశంతో బంధించి వేసెద !

వరదరాజు ఎడదలో ధైర్యం పొంగులువారింది

* * *

జిలుగుపయ్యెద గాలి కల్లలనాడగా, మెడ కిరువేపులా జడలు వ్రేళ్లాడుతుండగా, మేను అర వంచి, చిగురాకువ్రేళ్లతో లైబ్రరీ బీరువాలోని ఉద్గ్రంథాల్ని సవరిస్తున్న 'ఆమె'ను కిటికీలోంచి చూచాడు రాజు—

"అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు" అనుకుని లోపలకు గెంతాడు—

"గుడ్‌మార్నింగ్ !" అన్నాడు ప్రతీ అక్ష రానికి నాగరకతను పులుముతూ—ఆమె కర్ణకుహ రాలు వినిచేస్తున్న జాడలేదు మళ్లీ అన్నాడు కాస్త బిగ్గరగా—చెవులు శ్రీకారాలనుబోలిఉన్న మాట వాస్తవమే అయినా చెవుడు ఉండకూడ దనే గ్యారంటీ యేమిటి ?

రాజుకి చిర్రెత్తుకొచ్చింది—

మహా అయితే రిపోర్టు చేస్తుంది—ఆయన ప్రిన్సిపాలే గాని తన హృదయపాలుడు కాడుగా— 'తనకోపమె తన శత్రువు' అన్నారు ఆమె శత్రు వైన కోపాన్ని ధ్వంసంచేయడం ఓ పుణ్యకార్యమే అవ్వాలి మరి—అలా చేస్తే అటు ఆమెకూ ఇటు తనబోటి విరహరాధులకూ ఎంతో మేలు కలుగు తుంది—

తనలో ఉన్న సంస్కారాన్నంతా బలవంతంగా జేబురుమాల్లో మూటకట్టి జేబులో నిక్షేపించాడు

"అలుక మాని పలుకవేలనో చిలుకా !" అనే శాడు నాటక ఫక్కీలో—ఆమె ఓరగా చూచింది—ఆ చూపులో సొంపైన కెంపుదనం, పట్టరాని ఉక్రోషం వరదరాజుకు సరదా వేసింది

"షటప్" అంది తీక్షణంగా

"ఆంగ్లభాషలో ఎంఫసిస్ బాగుంటుందిసుమా!"

"ఎవరు మీరు ? ఎందు కొచ్చారు ?"

"తెలియదా చెలియా ! లోకకళ్యాణంకోసం వేంచేసిన శ్రీ శ్రీ వరదరాజులం"

"గెట్ అవుట్"

"హడలిపోయి వెడలిపోవడ వికి రాలేదు మేడం!"

"మర్యాదగా వెళ్తారా లేక "

"మీకు శ్రమకల్గడం చూస్తూచూస్తూ భరించగలమా ? ఎబ్బే!" ఆమె క్రోధమూ, రాజు మొండితనమూ ప్రవర్ధనేటుగా పెరుగుతున్నాయి

"వెళ్లండి" తారస్థాయి గాంధారశృతిలో అంది—

"వచ్చిన పని కాకుండా వెళ్లడం మా ఆచారానికి విరుద్ధం" మంద్రస్థాయి పంచమంలో అన్నాడు

ముచ్చటైన ముక్కుక్రిందుగా రౌద్రరసం తాలూకు చెమటబొట్లు పొటమరించాయి—కోపాన్ని వెడలగ్రక్కే మార్గం తెలీక ఉరగాంగనభంగి బుసలు కొడ్తోంది—భూకంపంవల్ల ఒణికిపోతోంది—వర్షించబోయే మేఘాల్లా కళ్లు, ఆ కళ్లలో తళుక్కు లీనుతున్న ఎరుపుజీరలు, సాక్షాత్తూ క్రోధం రూపుదిద్దుకొన్నట్టుగా ఉంది

అట్నుంచి నరుక్కు రమ్మన్నట్టుగా తానే వెళ్లడాని కుపక్రమించిన ఆమె ఉద్దేశ్యాన్ని పసిగట్టిన రాజు గభాల్న వెళ్లి గుమ్మానికడ్డంగా నుంచున్నాడు—

నీకు కష్టం కల్గించడం మాకుమాత్రం ఇష్టమూ లేమా ! శాంతించు—నీ మృణాలమృదు హస్తాల్నంటి నిజం చెబుతున్నాను దేవీ—ఈ రాజు నిన్ను తలవనిరోజు లేదు—నా అపచారమేమిటో తెలిస్తే సునాయాసంగా వెళ్తాను—ఈ దీనుణ్ణి కరుణించి ఒక్క ముక్కలోనైనా నగే మా సందేహం తీర్చాలని మనవి"

వరదరాజు చెక్కిలికీ, ఆమె చేతికీ ఎన్ని జన్మాల అనుబంధమోగాని అవి రెండూ కలిసి శ్రవణపేయంగా మృదంగవాద్యం వినిపించాలనుకున్నాయి—

సుకుమారమైన ఆమెచేయి కందిపోగలదేమో అని భయంవేసింది రాజుకు—ఇక అక్కణ్నుంచి కథ సాగించలేక తన ఊహలకి ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టాడు రాజు—ఇంతాచేసి ఇదంతా ఊహాప్రపంచ మన్నమాట—ఛఛ తానెంత మొరటుగా ఆలోచిస్తున్నాడు ఇంతకంటే నాజుగ్గా ఆలోచించలేని తన మెదడు మీద విసుక్కున్నాడు కాస్సేపు.

* * *

రాత్రి రెండో ఆట సినిమాచూచిన భాపతు నిద్ర ముంచుకొచ్చింది రాజుకు—ఆ నిద్దలో ఉగాది పచ్చడిలాటి వో కలొచ్చింది

రంగు రంగులుగా అలంకరింపబడిన రంగస్థలం భవనమో, వనమో తెలీకుండా ఉంది—రాజు, రాజులా ఆభరణాలూ అవీ ధరించి హొ పా ద రి ం టి వారగా నుంచున్నాడు—

నేపథ్యంనుంచి 'రెఝ్ఝాం' మని తంత్రీనాదం, దాన్లో లీనమై ఓ వలపుపిలుపుల మధుర సంగీతం వినిఎంచింది—తానూ గొంతు విప్పాడు—రాజు కబ్బురమనిపించింది తానూ పాడుతున్నం దుకు తనకు సంగీతం అంత బాగా రాదనే ఇల లోనిసత్యం కలలోనూ జ్ఞాపక మున్నట్టుంది—ఎవరో ప్లేబాక్ పాడుతూంటే తా నూరకే పెదాలు కదలిస్తున్నట్టు గ్రహించాడు—పాట కాగానే ఎదురుగుండా ప్రత్యక్షమైన లతాంగిని పరకాయించి చూచాడు—

"ఆమె !"

రాజుకు భయమూ, భక్తీ రెండూ కలిగాయి—ముకుళితహస్తుడై ఆమెకు స్తోత్రం చేయడం ప్రారంభించాడు

"ఓం, హ్రీం, కలహప్రియాయైనమః, కోపాలం కృతనాసికాగ్రాయైనమః, అకారణద్వేష్యైనమః" సహస్రనామావళి లిస్టు చదవడంమొదలెట్టాడు "

"ఆపండి" అని ఉరిమి "కోపమా!" అని

మా ఆవిడ ఎప్పుడు హోర్మోని యం వాయిస్తూ ఉండేది. కాని, మా కొమారుడు పుట్టిన ప్పటి నుంచి ఆవిడ తీరిక లేక, మానేసింది

"చూశావా పిల్లలవల్ల ఎంత ఆనందము, సుఖం ఉందో !"

బి రాంమోహన్ (సికింద్రాబాగు)

మృదువుగా అంది—భయంగా పులకించిపోయాడు

"అబ్బే లేదు" అన్నాడు

ఆకాశంకేసి చూపిస్తూ "కనువిందుచేసే అందమైన చందమామ, పసందైన మందమారుతం—బావున్నాయికదూ" అంటూ ముందుకు దారి తీసిం దా మందయాన

"ప్రొద్దున్న రిపోర్టు చేస్తానన్నావుకదా?"

"అబ్బే—అదంతా ఉట్టిదే— మరచిపొండి"

వరదరాజు స్వగతంలో "హుఁ ! స్నేటు ఫిరాయించిందిరా తస్సాదియ్యా—సందర్భౌచిత్యం ఆడవాళ్లకే చెల్లును" అనుకున్నాడు—

ఇట్టి రసకందాయ ఘట్టంలో

"తెల్లవారెను కోడి గూసెను " భూపాలరాగం పాడుతూ జగన్నాథం తట్టి లేపేసరికి కల చెదరిపోయింది—

"ఆగరా వెధవా ! కల పూర్తయాక లేస్తాను" అని అటుతిరిగి పడుకున్నాడు మళ్లీ—

"మిగతా కథ వెండి తెరమీద చూద్దుగానిలే" అంటూ లేపి నుంచుండబెట్టాడు జగన్నాథం

"హా నాథా ! ఎట్లు సైతు నీ బాధ" అంటూ ఆవులించి, చిటికె వేశాడు రాజు

"పొద్దెక్కిపోతోందిగాని ముఖం కడుక్కుని త్వరగా రెడీ అవ్వు !"

"ఎవడ్రా నువ్వు—రసాభాసచేసే కొపరుగా తొందరపెడ్తావు ?" అని లోనికెళ్లి పేస్టూ బ్రష్షూ తెచ్చుకున్నాడు రాజు

"ఓరి మందమతీ ! ఇది ఉదయం కాదు—సాయంకాలం నాలుగున్నరరా బాబూ' అంటూ ఘొల్లుమన్నాడు జగన్నాథం—

* * *

కలా, ఊహా కాని వాస్తవప్రపంచంలో, కాలేజీ గార్డెన్సు గులాబితోటలో, మహాకవి కాళిదాసు మత్తేభంలా నడుస్తూవుంది 'ఆమె'—

"యదిసా రమణీ రమయే హృదయం" రాజు మనస్సు గంతులువేసింది

"పేరలుకం జెందిన కాంత !" అబ్బో ! వెనక్కి తగ్గింది

అంతలోనే "వసుంధరా ! నువ్విక్క డున్నావా ! నీకోసం కాలేజీ అంతా గాలించాను" అంటూ రెండవ రెండుజడ లమ్మాయీ, ఆ వెనకే వో ఒంటి జడమ్మాయీ ప్రవేశించారు

ఆ పేరు విని రాజు హఠాత్తుగా ఉలిక్కి పడ్డాడు—అంతక్రితమే జగన్నాథం ఇచ్చిపోయిన చేతిలోని పుస్తకాన్ని గుడ్లు పెద్దవిచేసుకుని చూచాడు మాంత్రికుని అద్దంలో లాగా, తెర మీది బొమ్మల్లాగా గతించిన సంఘటనకూ, అమ్మాయి కోపానికీ, చేతిలోని పుస్తకానికీ, తన సాహిత్య ప్రశంసకూ సమన్వయం కళ్లకు కట్టినట్టయింది

ఐదుజడల ముగ్గురమ్మాయిలూ పచ్చికమీద కూర్చున్నారు—రాజు తిన్నగా వాళ్ల దగ్గర కెళ్లాడు

"క్షమించండి మిమ్మల్ని డిస్టర్బ్ చేస్తున్నాను" అన్నాడు సవినయంగా

"ఫరవాలేదు, కూర్చోండి" అని ఏమి టన్నట్టు వింతగా చూచింది వసుంధర

"ఈ పుస్తకం ఓమాటు చూడండి దీని పేరూ వసుంధరే మా మిత్రుడు రాసిన ఒక నవల" అంటూ పుస్తకా న్నామె చేతి కిచ్చాడు

"ఎంత బాగుంది చూచావురా ఈ వసుంధరా? నాదేలే మా మిత్రుడు ప్రెజెంట్ చేశాడు" అని మా జగన్నాథంతో చెబుతున్న వాక్యాల్లో పూర్వభాగం మాత్రమే మీకు విన్పించి ఉంటుంది ఇది ఎవరి తప్పో నాకు తెలీకుండా ఉంది" అన్నాడు

ముగ్గురూ విస్తుపోయారు

తన తొందరపాటుకు పశ్చాత్తాప పడింది వసుంధర

"నన్ను క్షమించండి పూర్వాపరాలు తెలీకుండా నేనే తొందరపడి మిమ్మల్ని అనరాని మాట లన్నాను" అంది నొచ్చుకుంటూ

అని "మీవసుంధరని భద్రంగా కాపాడుకోండి నాకూ నవలలంటే మహా యిష్టం చదువుతూంటే పుస్తకమూ నేనూ ఒకటైపోతాం" అంటూ ఆపుస్తకాన్ని రాజుచేతి కిచ్చింది

ఆమె మాటలలోని వ్యంగ్యం, రాజులో గిలిగింత కలిగించింది. ★